

ΜΕΣΑΙΩΡΙΚΗ ΔΑΔΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΣ

(Μιά παράδοσις τῆς Μεγάλῃς Παρασκευῆς)

Τὴν στιγμὴν ποῦ ὁ Χριστὸς ξεφύρησε πάνω στὸ σταυρὸ, ἕνας λυγρὸς ἀπέραντος, ἀντίχησε στὰ πέματα τοῦ κόσμου!

Αἱματομένη σύννεφα ἰσοκρίσαν τὸν ἥλιο, κ' ἕνα μεγάλο ἀστροπελέκι, χαράκωσε τὸν οὐρανὸν μὲ τίς φλόγες του. Ἐσχίστηκαν οἱ βρόχοι καὶ ἀναστέναν τὰ βουνά. Ἀνθρώποι, ζῶα καὶ πουλιά, περὶτρομα, ἔτρεχαν στὶς σπηλιές γιὰ νὰ κρυφτοῦν. Οὔτε ἕνα τριζῶν δὲν τρίζει, οὔτε μὰ μύγια δὲν βούτζει... Φαίνοιντο πῶς πέθανε γιὰ μὰ στιγμὴν ὅλη ἡ πλάσι! Μόνον τὰ δέντρα—λέγει μὰ μεσαιωνικῶν πῶν κορυφαλοῦδων μας παράδοσις—τὰ χαμόκλαδα καὶ τὰ λουλουδία, σιγομιλοῦσαν μεταξύ τους.

Τὸ πνεῦο τῆς Δαμασκοῦ ἔλεγε μὲ θλίψη :

— Ἐπέθανε!... Τὸ φύλλομά μου, θά σκοτεινιάσῃ ἀπὸ σήμερα καὶ θά τραβηχτῶ στὶς ἐρημιές.

Καὶ τὸ κλημα ἀπὸ τὸ Σορρέντο σιγοθρηνοῦσε :

— Ἐπέθανε!... Ὁ καρπὸς μου θά μαυρίσῃ κ' ἀπὸ τὰ σταφύλια μου θά χύνω δάκρυα, τὰ δάκρυα τοῦ Χριστοῦ.*

Καὶ ἀναστένει κ' ἔλεγε ἡ Ἰτιά τῆς Βαβυλωνός, σι' ἀγέρι ποῦ ἔρχοταν ἀπὸ τὸν Γολγοθᾶ :

— Ἐπέθανε!... Τὰ λυπημένα μου κλαδιά, θά σκύβουν στὸ ἔξῃ ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὰ νερά τοῦ Εὐφράτου καὶ θά χύνουν δάκρυα τῆς αἰψῆς.

Κ' ἐγόγγυζε τὸ κυπαρίσσι τοῦ Καρυήλου :

— Ἐπέθανε!... Θά πάω στοὺς τάφους νὰ φυτρώσω. Τὸ περιστέρι κ' ἡ γαλιάνδρα δὲν θά ξανακελλαϊδῶσουν στὰ κλαδιά μου.

Κ' ἐτριέε βαθεῖα τὸ γέρικο πλατάνι :

— Ἐπέθανε!... Θά τραβηχτῶ στὶς ἐρημιές ποταμιές καὶ θά ἰσκιῶν τὰ ἄγρια θηρία.

Καὶ ἀνατριχίαζε τὸ ἔλατο καὶ μιλοῦσε ἔτσι :

— Ἐπέθανε!... Θά φύγω μακριὰ ἀπὸ τὸν κόσμον, θ' ἀνεβῶ ἀπάνω στὰ φηλά βουνά, γιὰ νὰ μὴν ἐναθῶ ἀνθρώπων!

Καὶ ἡ ἀγριοτριανταφυλλιά μοιρολογεῖτο :

— Θά τραβηχτῶ πέρα, κει, πέρα στὰ ἀπόμερα, στὶς μακρονές τίς φράγιες, κ' ἀπὸ τὸν πόνο μου, ἀγκάθια θά γεμίσῃ τὸ κορμὶ μου.

Ὁ Κοῖνος ἀπ' τὰ Σοῦπα ψιθύριζε :

— Ἐπέθανε!... Μὲ μενεξεδένο κρέπι θά σκεπάσω τὰ χρυσά μπουμπουκία μου, γιὰ νὰ πενθῶ αἰώνια τὸν Κύριό μου!

Τὸ νυχτολούλουδο μουμουρούει λυπητερά :

— Ἐπέθανε!... Κάθε βράδι θά κλείνω τὰ μυρωδάτα μου λουλουδία καὶ θά τ' ἀνοίγω τὸ πρωί, γεμάτα δάκρυα!...

Ψιθύριζε σιγά-σιγά ἡ παπαροῖνα :

— Πέθανε!... Τὸ αἷμα του θά καίρῃ τὸ κεφάλι μου, καὶ τὰ πέταλά μου δευτέρας μέρας ἡλιος δὲν θά τὰ ἰδῇ!

Καὶ ἔλεγε τὸ ἀγκυθερὸ σφαλάχι :

— Ἐπέθανε!... Θά κρύψω τὰ λουλουδία μου, μέσα σὲ φαρμακερὰ ἀγκάθια καὶ περὶ σὲ περιβόλι ἀνθρώπων δὲν θά ξαναμπῶ!

Καὶ εἶπε τὸ χαμομήλι :

— Ἐπέθανε! Τί περιμένο παιά; Στρέμμα θά γενῶ νὰ μὲ πατοῦν τὰ ματωμένα του τὰ πόδια!...

*Ἐτοι θρηνοῦσαν τὰ φυτὰ... Τὰ τριαντάφυλλα ἔσχιζαν τὰ πέταλά τους, ἡ Γλυκίνες, κρέμασαν τὰ ἄνθη τους, ἡ Λευκανανθίδες ἔστρωσαν τὸ χῶμα μὲ τὰ κάτωστρα λουλουδία τους, καὶ ἀπὸ τὸν Κέδρο τοῦ Λιβάνου ἕως τὸν Ὑσσοιο τῆς Λαγγαδιάς ἕνα πένθημον τραγοῦδι ἀνέβαινε στὸν οὐρανόν.

Μόνον ἡ Λεύκα ἢ περφόρα, στεκόταν ἀπαθῆς.

— Καὶ τί μὲ μέλλει ἐμένα, ἔλεγε, γιὰ νὰ λυπηθῶ; Αὐτὸς πέθανε γιὰ τοὺς κακοὺς, ἐγὼ εἶμαι ἀθάνα!

Ὁ ἄγγελος, ποῦ περνοῦσ' ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ περιφάνο τὸ δένδρον, φέροντας στὸν οὐρανόν, τὸ ἅγιο δισκοπότηρον γεμάτο ἀπὸ αἷμα θεῖο, μαζεμένο ἀπὸ τὴ βία τοῦ Σταυροῦ, ἀκουσε τὴν Λεύκα τὴν ἀπονη καὶ τὴν περιφάνη νὰ λέη τὰ λόγια αὐτὰ τῆς ἀχαριστίας καὶ τῆς ἀνασθησίας.

Γιούριζε τότε ἐλαφρὰ τὸ ἅγιο δοχεῖο καὶ ρίχνει στὴ ρίζα τῆς δυστυχισμένης, μερικὲς

σταλαγματιές, ἀπὸ τὸ ἅγιο αἷμα λέγοντας.

— Ἐσὺ, ὁποῦ τὸ φύλλο σου, δὲ σάλεψε στὸ πένθος στὸ παγκόσμιο ποῦ πάγωσε τὴν πλάσι, ἐσὺ νὰ τρέμῃς, νὰ στεναζῆς καὶ νὰ δέρνεσαι τὸ καλοκαίρι, μὲσ' στὴν γάφα, ὅταν τ' ἀγέρι ἀφίνει ἀπείραχτα τὰ ἄλλα δένδρα. Καὶ αἰώνια νὰ τρέμῃς, νὰ τρέμῃς, καὶ νὰ σὲ λένε «τρέμουσα»!...

— Ἐλεος! ἔσκουζε τότε ἡ Λεύκα.

— Νὰ τρέμῃς ὅπως τρέμει ὁ ἄνομος φονιάς, νὰ τρέμῃς ὅπως τρέμει ἡ καρδιά τῆς πονεμένης μύνας!

Τὴν ἴδια ὥρα, τὸ ἄγχαθιτὸ πιεζάρι, ποῦ βρισκόταν στοῦ Κανζάσου τίς κορφές, ἔννοουσε νὰ περνᾷ μὲσ' ἀπ' τὰ κλαδιά του, σάν ἕνα παγωμένο ἀγέρι, τὸ ἀπέραντο ξεφύρισμα, ποῦ ἔβγαιν' ἀπὸ ἕνα στήθος θεῖο κ' ἐλήγαινε ἀπὸ τὸν Γολγοθᾶ στὸν Οὐρανόν....

Ἐπάγωσε τότε ὁ χιμῶς μέσα στὸν κορμὸ του, κ' ἔβγινε σαν κερχιμπαρένιο δάκρυ, τὰ φύλλα του μαυρίσαν, τὰ κλαδιά του στεγνώσαν, γενίχκαν σάν ξηρά καὶ σφιχτήκαν.

Καὶ μοιρομούσε μὲ πόνο τὸ ἀκάνθινο χαμόδενδρον.

— Ἐπέθαν' ὁ Χριστὸς! Θά πάω νὰ κατοικήσω σὴν ἐρημιὰ καὶ στὰ κατάσβραγα καὶ θά στολιζῶ ζωητήριμα!

Κ' ἔκει βρισκεται ἀπὸ τότε, γιὰτι μὲ τ' ἀγκάθια του ἔβγινε τὸ ἀκάνθινο στεφάνι τοῦ Κυρίου!...

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

Τὸ ἄγαλμα τοῦ Οὐάσιγκτον

Στὴ Νέα Ὑόρκη, ἡ μίς Μέγκ Βίλλερ σταιμάτῃ μπροστὰ σ' ἕνα ἀνδριάντα τοῦ Οὐάσιγκτον. Ὁ ὁδηγὸς τῆς δείχνει τὸν ἀνδριάντα μὲ πατριωτικὴ ὑπερηφάνεια, λέγοντας :

— Ἦτανε θαυμάσιος ἀνθρώπος! Ποτὲ δὲ βγήκε ψέμμα ἀπ' τὸ στόμα του.

— Ἀπὸ τὸ στόμα του, ἴσως, ἀπαντᾷ ἡ φλεγματικὴ Ἀγγλίς, γιὰτι ὅπως κάθε καλὸς Ἀμερικανός, θά μιλοῦσε κ' αὐτὸς μὲ τὴ μύτη!...

Ἡ θέλῃσις τοῦ μακαρίτη

Ὁ Τζιμ καὶ ὁ Ρίβ Ἀμερικανοὶ τυχοδιώκται, σιγαναντῶνταιστὴν Δυτικὴ Ἀμερικὴ καὶ πεζοποροῦν στὴν ἐρημιὰ, ὁ ἕνας πλάι στὸν ἄλλο... Ἐξαφὰ, ὁ Ρίβ ἔκανε μιά ὑποπτη κίνηση γιὰ νὰ πάρῃ κάτι τι ἀπ' τὴν πίσω τσέπη τοῦ πανταλοῦ του. Ὁ Τζιμ τὸν ἀντιλαμβάνεται, τὸν υποψιάζεται, τραβᾷ ἀμέσως τὸ πιστόλι του, τὸν πυροβολεὶ καὶ τὸν ἀρπίζει στὸν τόπο!...

Ἐπιτερο λέει μέσα του :

— Θάθελα νὸ ξέρω ἂν πραγματικὰ ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς ἦελε νὰ μὲ πυροβολήσῃ. Τὰ πράγματα μαρτυροῦν ἐναντίον του, ἀλλὰ θέλω νὰ βεβαιωθῶ.

Ἀναποδογυρίζει λοιπὸν τὸ πτώμα καὶ ἀνακαλύπτει ὅτι, ὁ κακομοῖρος ὁ νέος, εἶχε στὴ πίσω τσέπη τοῦ πανταλοῦ του, μονάχα ἕνα μπουκαλάκι οὐίσκι. Τότε ψιθύριζε μὲ φωνὴ λυπημένη :

— Τὶ βλάκας, τί ἡλίθιος ποῦ εἶμαι! Σκότωσα τὸν καλὸ αὐτὸν ἀνθρώπον ποῦ ἦθελε νὰ μὲ καλέσῃ μονάχα νὰ πιῶμε μαζὶ τὸ οὐίσκι! Σκουπίζει ὑστέρηα τὸ μὲναιζο τοῦ ἕνα δάκρυ καὶ λέει :

— Οἱ τελευταῖες θέλῃσις τοῦ μακαρίτη εἶνε σεβαστές... Κ' ἰδέαιές ἐστο τὸ οὐίσκι στὸ στόμα του!...

Πῶς περνάει ὁ κίπρὸς!...

Ἐκείνη. — Αὐτὸ ἔχω τὴ γιορτὴ μου, ἀγάπη μου.

Ἐκείνος. — Πῶς; Μόλις εἶνε τρεῖς μῆνες ποῦ σοῦ ἔδωσα ἕνα κολλεὶ ἀπὸ μαργαριτάρια γιὰ τὴ γιορτὴ σου!...

Ἐκείνη. — Ἀλήθεια!... Θεέ μου!... Πῶς περνάει ὁ καιρὸς!...

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

— Συγχοροῦμε μὲ μεγάλη εὐκολία τὰ ἐλαττώματα τῶν φίλων μας ἀρκεὶ νὰ... μὴ μᾶς θίγουν.

(Ἰὸ Ροσφοῦζᾶ)

(*) Τὸ περιφάνο κρᾶσι τῆς Ἰταλίας.